

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Α ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ▪ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ▪ ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ: _____
ΗΜ/ΝΙΑ: _____ 17 / 7 / 2026 ΤΜΗΜΑ: _____

Βαθμός _____
☺ _____ %

Α' Ομάδα

A.1. Να αντιστοιχίσετε σωστά τα στοιχεία της στήλης Α' με αυτά της στήλης Β'. **Περисσεύουν 2 στοιχεία από τη στήλη Β.** (___/10 μονάδες)

Στήλη Α'	Στήλη Β'
α. Ίδρυση Λέσχης Φιλελευθέρων	1.1905
β. Κίνημα στο Γουδί	2.1915
γ. Διάλυση ομάδας Ιαπώνων	3.1909
δ. Ίδρυση Λαϊκού Κόμματος (Παπαναστασίου)	4.1908
ε. Διπλή παραίτηση Βενιζέλου	5.1910
	6.1918
	7.1912

A.2. Να καταγράψετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

(___/15 μονάδες)

- α) «Γενικός Οργανισμός της Πελοποννήσου»
β) «Συνθήκη των Σεβρών»
γ) «Εθνικό Κόμμα Μαυρομιχάλη»

B.1. Να αναφερθείτε στις **βασικές θέσεις** των πολιτικών **προγραμμάτων**:

α. του **Τρικούπη** όπως αυτό διαμορφώθηκε κατά το τελευταίο τέταρτο του 19^{ου} αιώνα (6 μονάδες)

β. του **Βενιζέλου** όπως αυτό διατυπώθηκε στην ομιλία του στο Σύνταγμα τον Σεπτέμβριο του 1910. (7 μονάδες)

(___/13 μονάδες)

B.2. Να παρουσιάσετε τις **επιπτώσεις**:

α) από την καθιέρωση της **καθολικής ψηφοφορίας** στο Σύνταγμα του 1844 στην εδραίωση του **κοινοβουλευτισμού** στην Ελλάδα (6 μονάδες)

β) από την ψήφιση της **αρχής της δεδηλωμένης** το 1875 στο **κοινοβουλευτικό σύστημα** της χώρας (6 μονάδες)

(___/12 μονάδες)

Β' Ομάδα

Γ.1. Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο των παρακάτω κειμένων και τις πληροφορίες του σχολικού σας εγχειριδίου να περιγράψετε τις **συνθήκες** κάτω από τις οποίες ιδρύθηκε το **Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδας** (Σ.Ε.Κ.Ε), αναφερόμενοι παράλληλα στις **βασικές θέσεις** του προγράμματός του.

(___ /25 μονάδες)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

[...] Η εργάσιμη ημέρα στην Ελλάδα είναι μεγάλη, μακρύτερη από οπουδήποτε αλλού. Κανείς εργάτης δεν φαντάζεται τα καλά και ευεργετικά που θα έφερνε η ημέρα των οκτώ εργάσιμων ωρών. Δεν γνωρίζουν παρά την εργάσιμη των δέκα, το λιγότερο, ενώ συνήθως η εργασία τους διαρκεί 12 ή 14 ώρες, χωρίς κανενός είδους επίδομα ή επιπλέον αμοιβή. Οι απεργίες ήταν πρακτικά άγνωστες μέχρι το 1909. Οι μόνες αξιοσημείων απεργιακές κινητοποιήσεις που έλαβαν χώρα από τότε ήταν τρεις και αφορούσαν την πρωτεύουσα. Αλλά το κοινό έδωσε ελάχιστη προσοχή σ' αυτές τις φασαρίες και οι απεργοί έκριναν ότι οι προσπάθειές τους τους κόστιζαν ακριβά. Δεν ξαναδοκίμασαν από τότε. Τα σωματεία έκαναν αρκετές προόδους εδώ και μερικά χρόνια και σχεδόν όλες οι βιομηχανίες έχουν τις ενώσεις και τις αδελφότητές τους... Οι γυναίκες δεν γίνονται δεκτές ως μέλη των σωματείων. Δεν υπάρχει νόμος στην Ελλάδα που να υποχρεώνει τους εργοδότες να αποζημιώσουν τους εργάτες που έπεσαν θύματα ατυχήματος, και οι ίδιοι οι εργάτες είναι πολύ φτωχοί ώστε να ασφαλιστούν για τους κινδύνους. Σε μερικές περιπτώσεις ο ιδιοκτήτης αναλαμβάνει να συνδράμει με έξοδά του τους εργαζόμενους σε αυτόν ή να τους πληρώσει τους μισθούς που έχασαν εξαιτίας κάποιας αρρώστιας.[...]

Percy Martin, La Grece nouvelle, Paris, Librairie orientale et americaine, 1913, σ. 176-177

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Το πρόγραμμα που ψηφίζεται στο ιδρυτικό συνέδριο (του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος – Σ.Ε.Κ.Ε.) τον Νοέμβριο του 1918 [...] ζητά σε ό,τι αφορά το πεδίο της οικονομίας: «την δια νόμου καθιέρωσιν οκταώρου και Κυριακής αργίας» την «ίδρυσιν υπό του κράτους ταμείων και συντάξεως και[...] δωρεάν παροχήν της ιατρικής περιθάλψεως και φαρμάκων[...]». Ζητά επίσης την «κατάργησιν των εμμέσων φόρων[...]», προσοδευτική φορολογία στο εισόδημα και στα κεφάλαια, «συμμετοχή του κράτους εις τα κέρδη των μεγάλων μονοπωλίων», «εθνικοποίηση των συγκοινωνιών, των Τραπεζών, των μεταλλείων και «συμμετοχή των εργατών εις την διοίκησιν[...]» καθώς και την «εθνικοποίησιν των τσιφλικιών και των μοναστηριακών κτημάτων και την παραχώρησιν των εις τας κοινότητας[...]».

Μοσκόφ, Κ. Εισαγωγικά στην ιστορία του κινήματος της εργατικής τάξης, Η διαμόρφωση της εθνικής και κοινωνικής συνείδησης στην Ελλάδα, Θεσσαλονίκη 1979, σ. 413-414

Δ.1. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται:

α. να παρουσιάσετε την **πολιτική** που εφάρμοσε ο Ιωάννης **Κωλέττης** κατά την περίοδο της πρωθυπουργίας του (μονάδες 12)

β. να αναφερθείτε στη συγκρότηση της πολιτικής παράταξης των **Ορεινών** και να επισημάνετε τους πολιτικούς της **στόχους** και τις **κοινωνικές ομάδες** στις οποίες απευθύνονταν. (μονάδες 13)

(___ /25 μονάδες)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Συνταγματικός, όταν ήταν στην αντιπολίτευση, ο Κωλέττης δείχτηκε υπερβολικά συγκεντρωτικός, όταν πήρε την εξουσία κι ενθάρρυνε τις επεμβάσεις του στέμματος στην πολιτική ζωή. Η πραγματική εσωτερική πολιτική του συνίστατο στη «διάθεση των κρατικών εσόδων για λογαριασμό των φίλων του», χωρίς κανένα σοβαρό μέτρο για τη διοργάνωση και οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Η «Μεγάλη Ιδέα» του έδινε το πρόσχημα. Η μόνη θεραπεία στις δυστυχίες της Ελλάδας, έλεγε, ήταν η εδαφική εξάπλωση του βασιλείου, ο δρόμος προς την Κωνσταντινούπολη και η κυριαρχία στην Ανατολή. Με τέτοια πολιτική ο Κωλέττης εμφανίζεται στην πολιτική ιστορία της Ελλάδας ως ο τύπος του τυχοδιώκτη πολιτικού, που εισήγαγε όσο κανείς άλλος τη διαφθορά στην άσκηση της εξουσίας. Στην πραγματικότητα το Σύνταγμα καταργήθηκε[...]. Η δράση των οπλισμένων συμμοριών στα ελληνοτουρκικά σύνορα και η δραστηριότητα των «μυστικών εταιρειών» συνιστούν την «εθνική»

πολιτική της Ελλάδας του Κωλέττη.

Σβορώνος, Γ., Επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας, Θεμέλιο, Αθήνα 1999, σ. 81-84

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Για να αντισταθούν σε αυτή την πολιτική συνδέθηκαν στενότερα μεταξύ τους οι ομάδες που εμφανίστηκαν ως κοινοβουλευτική ομάδα των Ορεινών. Ήταν, πρώτον, η ομάδα βουλευτών γύρω από τον Δημήτριο Γρίβα, ο πατέρας του οποίου, Θεόδωρος, είχε ηγηθεί της επανάστασης στην ιδιαίτερη πατρίδα του, την Ακαρνανία, κρατώντας σαφείς αποστάσεις από την κυβέρνηση των Αθηνών, και ήθελε προφανώς να επιβάλλει την αποκέντρωση του κράτους, καθώς και μέτρα που θα ευνοούσαν τους αγρότες, είχε πεθάνει.[...] Ο γιος του ακολούθησε μετριοπαθή γραμμή. Μια άλλη ομάδα είχε ηγέτη τον εθνικό ήρωα του πολέμου της ανεξαρτησίας Κωνσταντίνο Κανάρη, ο οποίος σε μια αποφασιστική στιγμή πριν από την ανατροπή του Όθωνα είχε γίνει εκπρόσωπος της αντιπολίτευσης. Οι Ορεινοί βρήκαν υποστήριξη από τους караβοκύρηδες, στις δραστηριότητες των οποίων έβλεπαν τις προϋποθέσεις για τη μελλοντική ευημερία της χώρας, για τις ειρηνικές, πολιτισμικές της κατακτήσεις.

Gunnar, H. Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα, 1821-1936, τ. Α', ΜΙΕΤ, Αθήνα 2006, σ. 378-379.

Σαν σήμερα 17 Ιουλίου...

1912: Οι κάτοικοι της Ικαρίας επαναστατούν κατά των τουρκικών αρχών. Ανακηρύσσεται η «Ελευθέρα Πολιτεία Ικαρίας» και σχηματίζεται προσωρινή διοίκηση έως τις [4 Νοεμβρίου](#) του ίδιου έτους, οπότε άγημα του Ελληνικού Στόλου θα αποβιβάσει στη νήσο και θα την απελευθερώσει οριστικά.

1973: Καύσωνας πλήττει την Ελλάδα και θα διαρκέσει έως τις 20 Ιουλίου. Ορισμένες ενδεικτικές θερμοκρασίες: Λαμία 46,5°C, Ελευσίνα 46,4°C, Αγχίαλος 46,2°C, Τανάγρα 46,0°C, Λάρισα 45,2°C, Νέα Φιλαδέλφεια 42,4°C.

1913: Συνέρχεται στο Βουκουρέστι συνδιάσκεψη των εμπόλεμων του Β' Βαλκανικού Πολέμου, για τη σύναψη ειρήνης, στην οποία παρίσταται ο Πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος.

1. ☒ Ζωγράφου: Ι. Χρυσίππου 1, ☎ 210 7488030 & ΙΙ. Ξηρογιάννη 10, ☎ 210 7488180
 2. ☒ Χολαργός: Φανερωμένης 13, ☎ 210 6536551
 3. ☒ Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, ☎ 210 6000031
-

